Danıştay 12. D., E. 2025/4996 K. 2025/4941 T. 17.11.2025

T.C. Danıştay Başkanlığı - 12. Daire
Esas No.: 2025/4996
Karar No.: 2025/4941
Karar tarihi: 17.11.2025
Belgeyi Lexpera'da Görüntüle

T.C.

D A N I Ş T A Y

ONİKİNCİ DAİRE

Esas No : 2025/4996

Karar No : 2025/4941

DAVACI : ... Sendikası

VEKİLİ : Av. ...

DAVALI :... Bakanlığı

DAVANIN KONUSU : Davacı Sendika tarafından; 03/09/2023 tarih ve 32298 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2024 ve 2025 Yıllarını Kapsayan 7. Dönem Toplu Sözleşme'nin İkinci Kısım, Onuncu Bölümünde yer alan, Enerji, Sanayi ve Madencilik Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme'nin "Koruyucu giyim malzemesi" başlıklı 1. maddesinde belirtilen koruyucu giyim malzemelerinin davalı idarede görev yapan personele verilmesine yönelik taleplerinin zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istenilmektedir.

DAVACININ İDDİALARI : 03/09/2023 tarih ve 32298 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2024 ve 2025 Yıllarını Kapsayan 7. Dönem Toplu Sözleşme'nin İkinci Kısım, Onuncu Bölümünde yer alan Enerji, Sanayi ve Madencilik Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme'nin "Koruyucu giyim malzemesi" başlıklı 1. maddesinde davalı idarede görev yapan personele koruyucu giyim malzemesinin verileceğinin hüküm altına alındığı; ancak, davalı idarece bu yükümlülüğün yerine getirilmediği, Sendikalarınca başlatılan süreç sonunda, giyim yardımına ilişkin usul ve esasların belirlenmesine yönelik 26/06/2025 tarihinde kurulan Komisyon tarafından, dava konusu koruyucu giyim malzemelerinin verilmeyeceği hususunun 26/06/2025 tarihinde tutanak altına alındığı, Sendikalarınca, anılan tutanağın şerh konulmak suretiyle imzalandığı, davalı idarece, söz konusu tutanağın imzasından sonra icrai nitelikte herhangi bir işlem tesis edilerek bildirimde bulunulmadığından, 26/06/2025 tarihli tutanağın zımni ret işlemi olarak değerlendirildiği ve davalı idarece kesin nitelikte işlem tesis edilmesinin beklendiği, herhangi bir işlem tesis edilmemesi ve İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 10. maddesinde belirtilen dört aylık süre içerisinde kesin bir cevap verilmemesi nedeniyle, işlemin iptali talebiyle dava açma zorunluğunun doğduğu; 7. Dönem Toplu Sözleşme uyarınca, giyim yardımı verilmesine ilişkin usul ve esasların tespiti sürecine Sendikalarının da dahil edilmesi gerekli iken, hukuka aykırı şekilde bu gerekliliğe uyulmayarak, anılan Toplu Sözleşme hükmüne aykırı işlem tesis edildiği; Anayasa'nın 53. maddesinde, kamu görevlilerine toplu sözleşme yapma hakkının tanındığı, davalı idarece tesis edilen işlemle, bu hakkın ihlal edildiği, idarenin

işlemlerinin, sosyal devlet, hukuk devleti ve Devlete güven ilkelerine ve ülkemiz için bağlayıcı nitelikte olan uluslararası andlaşmalara da aykırılık teşkil ettiği, idari işlemler ile yasa niteliğindeki Toplu Sözleşme kazanımlarının ortadan kaldırılamayacağı; öte yandan, davalı idarece koruyucu giyim malzemesinin verilmemesine gerekçe olarak Sayıştay incelemelerinin gösterildiği, oysaki, 24/07/2025 tarih ve 32965 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 7555 sayılı Kanun'un 10. maddesiyle 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları ve Toplu Sözleşme Kanunu'na eklenen geçici 17. maddede, koruyucu giyim malzemesi verilmesi işlemleri nedeniyle başlatılan tüm mali, hukuki ve adli süreçlerin sonlandırıldığı; kaldı ki, koruyucu giyim malzemelerinin verilmesi halinde kamu zararı oluşmasının da mümkün olmadığı ileri sürülmüştür.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onikinci Dairesince; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 14. maddesi uyarınca Tetkik Hakimi ...'in açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra işin gereği görüşüldü:

MADDİ OLAY VE HUKUKİ SÜREÇ :

03/09/2023 tarih ve 32298 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2024 ve 2025 Yıllarını Kapsayan 7. Dönem Toplu Sözleşme'nin İkinci Kısım, Onuncu Bölümünde yer alan Enerji, Sanayi ve Madencilik Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme'nin "Koruyucu giyim malzemesi" başlıklı 1. maddesinde, bu hizmet kolu kapsamındaki kurum ve kuruluşların, fabrika, atölye, laboratuvar, maden ocakları, sanayi tesisleri ve akaryakıt istasyonları ile petrol boru hatları veya açık arazi şartlarında görev yapan personeline, hizmetin gereği olarak, görev esnasında giyilmesi gereken koruyucu giyim malzemesinin ayni olarak verileceği, giyim malzemelerinin standartları ile hangi personele ne kadar süreyle verileceği ve nasıl muhafaza edileceği hususları ile bu malzemelerin kullanımına ilişkin usul ve esasların, kurumlar ve bu hizmet kolunda yetkili sendika tarafından birlikte belirleneceği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu hüküm uyarınca oluşturulan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Koruyucu Giyim Malzemesi Usul ve Esaslarını Belirleme Komisyonunca düzenlenen 26/06/2025 tarihli Tutanak'ta, 2024 ve 2025 yılları için koruyucu giyim malzemesi verilmesine ilişkin herhangi bir işlem yapılamayacağına karar verilmiş, anılan Tutanak, Bakanlık temsilcileri ile yetkili sendika olan davacı Sendika temsilcilerince şerh konulmak suretiyle imzalanmış ve davacı Sendika temsilcilerinin şerhine ilişkin karşı oy gerekçeleri ile talepleri yazılı olarak Tutanağa eklenmiştir.

Bunun üzerine bakılmakta olan dava açılmıştır.

İLGİLİ MEVZUAT :

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Dava açma süresi" başlıklı 7. maddesinde;

"1. Dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştayda ve idare mahkemelerinde altmış ve vergi mahkemelerinde otuz gündür.

2. Bu süreler; a) İdari uyuşmazlıklarda; yazılı bildirimin yapıldığı, ...Tarihi izleyen günden başlar.

... 4. İlanı gereken düzenleyici işlemlerde dava süresi, ilan tarihini izleyen günden itibaren başlar. Ancak bu işlemlerin uygulanması üzerine ilgililer, düzenleyici işlem veya uygulanan işlem yahut her ikisi aleyhine

birden dava açabilirler. Düzenleyici işlemin iptal edilmemiş olması bu düzenlemeye dayalı işlemin iptaline engel olmaz." ; "İdari makamların sükutu" başlıklı 10. maddesinde;

"1. İlgililer, haklarında idari davaya konu olabilecek bir işlem veya eylemin yapılması için idari makamlara başvurabilirler.

2. Otuz gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. İlgililer otuz günün bittiği tarihten itibaren dava açma süresi içinde, konusuna göre Danıştaya, idare ve vergi mahkemelerine dava açabilirler. Otuz günlük süre içinde idarece verilen cevap kesin değilse ilgili bu cevabı, isteminin reddi sayarak dava açabileceği gibi, kesin cevabı da bekleyebilir. Bu takdirde dava açma süresi işlemez. Ancak, bekleme süresi başvuru tarihinden itibaren dört ayı geçemez. Dava açılmaması veya davanın süreden reddi hallerinde, otuz günlük sürenin bitmesinden sonra yetkili idari makamlarca cevap verilirse, cevabın tebliğinden itibaren altmış gün içinde dava açabilirler." ; "Üst makamlara başvurma" başlıklı 11. maddesinde ise;

"1. İlgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebilir. Bu başvurma, işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durdurur.

2. Altmış gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır.

3.İsteğin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması halinde dava açma süresi yeniden işlemeye başlar ve başvurma tarihine kadar geçmiş süre de hesaba katılır." hükümlerine yer verilmiştir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

2577 sayılı Kanun'un yukarıda anılan 7. maddesi hükümlerinden; sürelerin idari uyuşmazlıklarda yazılı bildirimin yapıldığı tarihi izleyen günden başlayacağı; ilanı gereken düzenleyici işlemlerde dava açma süresinin ilan tarihini izleyen günden başlayacağı, ancak bu işlemlerin uygulanması üzerine ilgililerin, uygulama işlemine dayanak teşkil eden düzenleyici işlem için öngörülen dava açma süresi geçmiş olsa dahi, düzenleyici işlem veya uygulama işlemi yahut her ikisi aleyhine birden dava açabileceği belirtilmiştir.

Bakılan dosyada; 03/09/2023 tarih ve 32298 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Hizmet Kollarına Yönelik Mali ve Sosyal Haklara İlişkin 2024 ve 2025 Yıllarını Kapsayan 7. Dönem Toplu Sözleşme'nin İkinci Kısım, Onuncu Bölümünde yer alan Enerji, Sanayi ve Madencilik Hizmet Koluna İlişkin Toplu Sözleşme'nin, "Koruyucu giyim malzemesi" başlıklı 1. maddesinde, bu hizmet kolu kapsamındaki kurum ve kuruluşların, fabrika, atölye, laboratuvar, maden ocakları, sanayi tesisleri ve akaryakıt istasyonları ile petrol boru hatları veya açık arazi şartlarında görev yapan personeline, hizmetin gereği olarak, görev esnasında giyilmesi gereken koruyucu giyim malzemesinin ayni olarak verileceği, giyim malzemelerinin standartları ile hangi personele ne kadar süreyle verileceği ve nasıl muhafaza edileceği hususları ile bu malzemelerin kullanımına ilişkin usul ve esasların, kurumlar ve bu hizmet kolunda yetkili sendika tarafından birlikte belirleneceğinin hüküm altına alındığı; anılan düzenlemeye uygun şekilde, davalı idare tarafından, davacı Sendikanın da katılımıyla Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Koruyucu Giyim Malzemesi Usul ve Esaslarını Belirleme Komisyonunun oluşturulduğu, Komisyonun 26/06/2025 tarihli kararında, 2024 ve 2025 yılları için ilgili personele koruyucu giyim malzemesi verilmesine ilişkin herhangi bir işlem yapılmayacağına karar verilerek, kararın Bakanlık temsilcileri ile yetkili sendika olan davacı Sendika tarafından şerh konulmak suretiyle imza altına alındığı, davacı Sendika tarafından hazırlanan şerhli karşı oy gerekçelerinin yazılı olarak Komisyon kararına eklendiği görülmektedir.

Davacı Sendika tarafından, davalı idarece koruyucu giyim malzemesi verilmesini öngören Toplu

Sözleşme hükmünün ne şekilde uygulanacağına karar verilemediği, 26/06/2025 tarihli Komisyon Tutanağının imzasından sonra, konu hakkında herhangi bir bildirimde bulunulmadığı ve icrai nitelikte işlem tesis edilmediği; dolayısıyla, 26/06/2025 tarihli Komisyon Tutanağının, taraflarınca zımni ret işlemi olarak değerlendirildiği ve idarece işlem tesis edilmesinin beklendiği, 2577 sayılı Kanun'un 10. maddesi uyarınca bekleme süresi başvuru tarihinden itibaren dört ayı geçemeyeceğinden, bakılmakta olan davanın açıldığı ileri sürülmekte ise de; 2024 ve 2025 Yıllarını Kapsayan 7. Dönem Toplu Sözleşme'nin yukarıda belirtilen hükmü gereğince davacı Sendika tarafından başlatıldığı belirtilen süreç sonucunda, davacı Sendikanın katılımıyla davalı Bakanlık tarafından oluşturulan Usul ve Esasları Belirleme Komisyonu tarafından verilen 26/06/2025 tarihli kararda, 2024 ve 2025 yılları için koruyucu giyim malzemesi verilmesine ilişkin herhangi bir işlem yapılamayacağı hususunun açık ve net olarak belirtildiği, bir başka ifadeyle koruyucu giyim malzemesinin verilmemesi konusundaki kararın, kesin ve icrai nitelikte olduğu anlaşılmaktadır.

Öte yandan, davacı Sendika temsilcilerince hazırlanarak, 26/06/2025 tarihli Komisyon tutanağına eklenen karşı oy gerekçesinin, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ilgili personeline 2024 ve 2025 yıllarında koruyucu giyim malzemesi verilmemesine ilişkin Komisyon kararına, davacı Sendika tarafından konulan ihtirazi kaydın, gerekçelerinin açıklanması niteliğinde olduğu anlaşıldığından, söz konusu ihtirazi kaydın 2577 sayılı Kanun'un 11. maddesi kapsamında işlem tesis edilmesi için davalı idareye yapılmış yeni bir başvuru niteliği taşımadığı ve davalı idarece anılan başvurunun zımnen reddine yönelik farklı bir işlem tesis edilmemiş olduğu görülmektedir.

Bu itibarla, davacı tarafından, kesin ve icrai işlem niteliğindeki Komisyon kararına karşı, 26/06/2025 tarihini izleyen günden itibaren altmış günlük dava açma süresi içinde ve dava açma süresinin son günü olan 25/08/2025 tarihi adli tatile rastladığından, 2577 sayılı Kanun'un 8. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, en geç, ara vermenin sona erdiği günü izleyen tarihten itibaren işlemeye başlayan yedi günlük sürenin son günü olan 08/09/2025 tarihinde dava açılması gerekirken, bu süre geçirildikten sonra 14/10/2025 tarihinde açılan davanın süresinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Bu durumda, davanın süre aşımı nedeniyle reddi gerekmektedir.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1. DAVANIN SÜRE AŞIMI NEDENİYLE REDDİNE,

2. Ayrıntısı aşağıda gösterilen toplam ... TL yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına, posta gideri avansından artan tutarın kararın kesinleşmesinden sonra davacıya iadesine,

3. Kullanılmayan... TL yürütmenin durdurulması harcının davacıya iadesine,

4. Bu kararın tebliğ tarihini izleyen 30 gün içerisinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kuruluna temyiz yolu açık olmak üzere, 17/11/2025 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.